

อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.):
ศึกษาเปรียบเทียบกับคณะกรรมการ ป.ป.ง. และคณะกรรมการ ป.ป.ส.

นางสาวพรพรรณ ขำคุ้ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE AUTHORITY OF THE SPECIAL INVESTIGATION COMMITTEE: COMPARE
WITH THE MONEY LAUNDERING CONTROL COMMITTEE
AND THE NARCOTICS CONTROL COMMITTEE**

Miss Pacharawan Khamtum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

511572

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) : ศึกษาเปรียบเทียบกับคณะกรรมการ ป.ป.ง. และ คณะกรรมการ ป.ป.ส.

โดย

นางสาวเพชรวรรณ จำคุ้ม

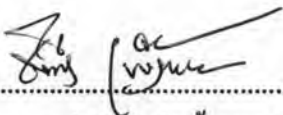
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส

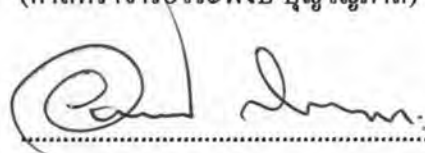
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์วิชิตพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส)

.....กรรมการ
(อาจารย์อรรถพร ลิขิตจิตถะ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ชาติชาย สุทธิกลม)

.....กรรมการ
(อาจารย์ธาริต เพ็งคิมจู้)

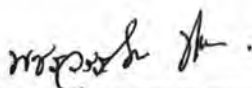
พชรวรรณ จำดุ่ม : อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.): ศึกษาเปรียบเทียบกับคณะกรรมการ ป.ป.ง. และคณะกรรมการ ป.ป.ส.(THE AUTHORITY OF THE SPECIAL INVESTIGATION COMMITTEE: COMPARE WITH THE MONEY LAUNDERING CONTROL COMMITTEE AND THE NARCOTICS CONTROL COMMITTEE) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ.วีระพงษ์ บุญโญภาส, 188 หน้า.

กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับมูลฐานความผิดที่ใกล้เคียงกัน ในขณะที่แต่ละหน่วยงานต่างก็มีคณะกรรมการซึ่งเป็้องค์กรในระดับบริหารที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มาตรการและวางหลักเกณฑ์ต่างๆของหน่วยงานนั้นๆเอง โดยที่กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นภายหลังสุด และมีการนำมาตรการพิเศษใหม่ๆในการสืบสวน สอบสวนมาใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ ซึ่งก็อาจจะทำให้ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ โดยองค์กรที่มีอำนาจในการกำหนดให้ความผิดอาญาใดที่จะถือเป็นคดีพิเศษ และกรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจในการดำเนินคดีนั้นก็คือ คณะกรรมการคดีพิเศษ หรือ กคพ.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาถึงความเหมาะสมของโครงสร้างและอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) โดยการวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (คณะกรรมการ ป.ป.ง.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (คณะกรรมการ ป.ป.ส.) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและเกิดสัมฤทธิ์ผลในการป้องกัน และปราบปรามคดีพิเศษ และอาชญากรรมเฉพาะทางโดยผู้เขียนได้เสนอแนะมาตรการต่างๆเพื่อให้อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเสนอให้มีการจัดตั้งหน่วยงานในการตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจของคณะกรรมการไปกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา.....2551..... ลายมือชื่อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

4886252934 : MAJOR LAWS

KEY WORD: SPECIAL INVESTIGATION COMMITTEE/ MONEY LAUNDERING CONTROL COMMITTEE / NARCOTICS CONTROL COMMITTEE.

PACHARAWAN KHAMTUM: THE AUTHORITY OF THE SPECIAL INVESTIGATION COMMITTEE: COMPARE WITH THE MONEY LAUNDERING CONTROL COMMITTEE AND THE NARCOTICS CONTROL COMMITTEE.
 THESIS PRINCIPAL ADVISOR: PROF. VIRAPONG BOONYOPHAS, 188 pp.

The Department of Special Investigation, the Anti-Money Laundering Office and the Office of Narcotics Control Board are the legalized organizations whose responsibility is to similarly enforce the predicate offence law. However, the administrators of each institution take responsibilities for setting up policies, regulations and criteria for their own organizations. The Department of Special Investigation was newly established and it has utilized new strategies for investigation activities in order to increase the efficiency of special crime prevention and suppression. With this, it probably impact people's rights and freedom. Moreover, the Special Investigation Committee is mainly responsible for considering the criminal case as the special case and using their authority to proceed of the criminal procedure.

The purpose of this study was to examine the appropriate structure and the authority of the Special Investigation Committee in enforcing criminal law by comparing with the authority of the Money Laundering Control Committee and the Narcotics Control Committee. To increase the efficiency of law enforcement and preventive and suppressive strategies for the special criminal cases, recommendations were provided as in the followings: the Special Investigation Committee is needed to be authorized in order to proceed of effective law enforcement and it is also suggested to set up an audited organization for examining the overuse of the committee's power which might impact the public's rights and freedom.

Field of Study:.....LAWS.....Student's Signature:.....
 Academic Year:.....2008.....Principal Advisor's Signature:.....

P. Khan

V. Boonyophas

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวก และความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากท่านศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยท่าน ได้ให้ความรู้ คำปรึกษา และข้อเสนอแนะอันมีคุณค่าในการทำวิทยานิพนธ์ จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียน ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ เป็นอย่างสูงที่ กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ธาริต เพ็งคินธุ์ ท่านอาจารย์อรรถพร ลิขิตจิตตะ และท่านอาจารย์ชาติชาย สุทธิกลม เป็นอย่างสูงที่กรุณารับเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจน ข้อคิดเห็นต่างๆที่มีประโยชน์อย่างมากต่อผู้เขียน ตั้งแต่ผู้เขียนเริ่มทำวิทยานิพนธ์ จวบจน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้เขียนมีความรู้สึกราบซึ่งในความเมตตาของท่านอาจารย์ ทุกๆท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณสุภพงศ์ อินตะจวง คุณธิดารัตน์ ภิกพ คุณวิทยา นิตธรรม คุณนิตรัฐ พัสกรพิณี และคุณณภาพุฑ อุปวัฒน์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และ ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณ น้ำใจจากเพื่อนๆเพื่อนๆนิสิตศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณวัลลภา แก้วพนาสิริ คุณศกุนา เก้านพรัตน์ คุณทวิ ชูโต คุณขจีรัตน์ อัครจิตสกุล คุณเศรษฐา เศรษฐเมธิกุล และคุณสิงหนผล พลสิงห์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือผู้เขียนมาโดยตลอด และ ขอขอบคุณคุณธิดิพล ศรีประทักษ์ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้เขียนอย่างดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบุคคลที่สำคัญยิ่งคือ คุณพ่อสุรินทร์ ขำคุ้ม และคุณแม่แพงพร ขำคุ้ม ผู้ซึ่งเป็นกำลังใจที่สำคัญที่สุด และให้การสนับสนุนผู้เขียนมาโดยตลอด ทำให้ผู้เขียนประสบความสำเร็จในวันนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณดา คุณยาย และญาติพี่น้องอัน เป็นที่รักทุกคน โดยเฉพาะคุณป้าพรทิพย์ รัตนสุด และคุณพรรณนภา ทับวัฒน์ ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนตลอดมา

ประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแก่ บิดา มารดา คุณดา คุณยาย ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้เขียน สำหรับความผิดพลาด และบกพร่องอันเกิดมีแต่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
บทที่ 2 การสอบสวนคดีพิเศษ	6
2.1 กรมสอบสวนคดีพิเศษ	6
2.1.1 แนวคิดในการจัดตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษ	6
2.1.2 บทบาทและภารกิจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	12
2.1.3 โครงสร้างและจำนวนอัตรากำลังกรมสอบสวนคดีพิเศษ	15
2.1.4 อำนาจหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	16
2.1.5 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547	23
2.1.6 ลักษณะของคดีพิเศษที่อยู่ในอำนาจของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	28
2.1.6.1 ลักษณะของคดีพิเศษตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1)	31
2.1.6.2 ลักษณะของคดีพิเศษตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (2)	43
2.1.6.3 ลักษณะของคดีพิเศษตามมาตรา 21 วรรคสอง	44
2.1.7 ข้อพิจารณาการกำหนดคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547	45

	หน้า	
2.2	หน่วยงานสอบสวนคดีอาญาบางประเภทที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ กรมสอบสวนคดีพิเศษ	49
2.2.1	สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.)	49
2.2.1.1	แนวคิดและความจำเป็นในการจัดตั้งสำนักงาน ปปง.	50
2.2.1.2	โครงสร้างของสำนักงาน ปปง.	54
2.2.1.3	อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ปปง.	55
2.2.2	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.)	56
2.2.2.1	แนวคิดและความจำเป็นในการจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ส.	56
2.2.2.2	โครงสร้างของสำนักงาน ป.ป.ส.	61
2.2.2.3	อำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ส.	62
2.3	หน่วยงานสอบสวนคดีพิเศษของต่างประเทศ	65
2.3.1	หน่วยงานสอบสวนคดีพิเศษของประเทศญี่ปุ่น	65
2.3.1.1	แนวคิดในการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน สอบสวนคดีพิเศษของประเทศญี่ปุ่น	65
2.3.1.2	วิเคราะห์เปรียบเทียบหน่วยงานสอบสวนคดีพิเศษ ของประเทศญี่ปุ่นกับกรมสอบสวนคดีพิเศษของ ประเทศไทย	68
2.3.2	หน่วยงานสอบสวนคดีพิเศษของประเทศสหรัฐอเมริกา	70
2.3.2.1	แนวคิดในการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน สอบสวนคดีพิเศษของประเทศสหรัฐอเมริกา	70
2.3.2.2	วิเคราะห์เปรียบเทียบหน่วยงานสอบสวนคดีพิเศษ ของประเทศสหรัฐอเมริกากับกรมสอบสวนคดีพิเศษ ของประเทศไทย	72

	หน้า
บทที่ 3 การดำเนินการบริหารราชการในรูปแบบคณะกรรมการ	75
3.1 โครงสร้างขององค์การแบบคณะกรรมการ	76
3.2 คณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.)	78
3.2.1 โครงสร้างของคณะกรรมการคดีพิเศษ	81
3.2.2 การแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการคดีพิเศษ	82
3.2.3 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการคดีพิเศษ	83
3.2.4 การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการคดีพิเศษ	83
3.3 อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.)	84
3.3.1 อำนาจหน้าที่โดยทั่วไป	84
3.3.2 อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน	96
3.4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)	99
3.4.1 โครงสร้างของคณะกรรมการ ปปง.	101
3.4.2 การแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ ปปง.	103
3.4.3 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ปปง.	104
3.4.4 การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ ปปง.	105
3.5 อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการ ปปง.	106
3.5.1 อำนาจหน้าที่โดยทั่วไป	106
3.5.2 อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน	114
3.6 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)	115
3.6.1 โครงสร้างของคณะกรรมการ ป.ป.ส.	115
3.6.2 การแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ ป.ป.ส.	117
3.6.3 วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ป.ป.ส.	117
3.6.4 การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ ป.ป.ส.	118
3.7 อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการ ป.ป.ส.	119
3.7.1 อำนาจหน้าที่โดยทั่วไป	119
3.7.2 อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน	126

	หน้า
บทที่ 4 วิเคราะห์อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.)	128
4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) กับ คณะกรรมการ ปปง. และ คณะกรรมการ ป.ป.ส.	129
4.2 วิเคราะห์อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ..	140
4.3 วิเคราะห์อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.)	146
4.4 วิเคราะห์อำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการยาเสพติด (ป.ป.ส.)	151
4.5 วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.)	156
 บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	 159
5.1 บทสรุป	159
5.2 ข้อเสนอแนะ	164
 รายการอ้างอิง	 167
 ภาคผนวก	 170
 ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	 188

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนคดีที่ กคพ. มีมติให้เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (2) ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 – 2550	88
2. แสดงจำนวนคดีที่ กคพ. มีมติให้เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา 44 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 – 2550	97
3. แสดงการเปรียบเทียบลักษณะและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) กับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน(ปปง.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)	129

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. โครงสร้างและจำนวนอัตรากำลังกรมสอบสวนคดีพิเศษ	15
2. โครงสร้างของสำนักงาน ปปง.	54
3. โครงสร้างของสำนักงาน ป.ป.ส.	61